

BUSINÀ 80°

2004-2005

Buna sira, buna sira me cari siuri! E bén, c'mè c'la va?

U smejia ieri c'as suma vist e a l'è zà pasà in atr'ani. Però ist a l'è special, sé, perchè, dai e dai, a suma rivà a utònt'ani c'a fuma Gilindu.

An s'ist palc, u j'è pasà tòncc amis ch'i j'hòn c'mensà a recitè da giuvu, pó' bèle piòn, i son partì pr'el Paradis. Ist ani i m'hòn lasà Ezio Cavalli e Padre Agostino. Ezio l'è stacc u Tirsi 'storico' che, cun Domenico Arnoldi e Enzo Bocca, l'ha facc in trio afiatà c'a l'ha mustrà el 'mesté' a cui ch'i son rivà dòp. Adès i son sicür an Paradis e noi ai salütuma e ai ringrasiuma per cul ch'i j'hòn facc e ai racumanduma ch'i pregu perchè Gilindu el vaga avònti per tòncc ani ancora.

Adès però aurisa dè n'ugiada a cul c'ui sucéd a Lisòndria. L'ültima nuvità a l'è cula del Palasi dla Posta an Piasa Ratàs (dla Libertà). Ant u salon davònti a ij spurtèl, i j'hòn piasà di banchèt andó ch'i vendu du tüt: dai libi a ij 'elet-trodomestici', da la canceleréa a el 'video casèti', dal spili da balia ai causèt da dòna. E i disu ch'i bütarròn i banchèt per la früta e la verdüra, acsé quòndi 't vai per fè na racumandaia, tònt che 't fai la coua, 't póri fè la speisa.

U j'è stacc del nuvità ònche ant u trafic. El Cumèn a l'ha anventà ij 'ausiliari del traffico'. I j'hòn bütà an testa in capè vérd, acsé i j ciamu 'berretti verdi', e i vòn an gir per la sità a cuntrulè se el machini i son parchegiai andrénta al righi biònchi o blè, se no is bècu la mülta; acsé i fón sü di sold per el bilancio cumunal c'u n'ha pròpi d'amsogn.

Per el pont 'd la Sitadéla, i son adrera ch'i discütu s'l'è da téni o da trè zü e costruì el pont Meier. U j'è el Magistrà del Pò c'u dis 'n afari e Sgarbi c'u dis tüt au l'incuntrari, e la Soprintendensa c'la sa nént sé d'ì! Speruma bén. Me però a j'hó nént ancur capì chi c'l'ha rasón. Forse a l'è mei téni cul c'u j'è. Parluma nénta dla television... Ev ist l' 'Isola dei famosi'? L'era mei ch'i fisu amni a Lisòndria an sl'isola 'd Galateri, lé an Tani, ch'i favu menu compasion e i spendivu pòc!

Prüma però 'd finì 'sta ciaciarada, am sénta 'n duver 'd ringrasiè 'sti bravi Frà ch'i tenu sü el Cunvent e l'Asuciasion: Padre Tonino (*Tomasoni*), frà Lorenzo e el Pruvincial Padre Roberto Zappa; e ònche la tradisiòn 'd Gilindu c'a l'è rivaja a cumpì utònt'ani!

Adès la piònt lé e av present la me famija...

NOTA: La businà, originale e completa, recitata nella edizione dell'ottantesimo Gelindo, è andata perduta. Questa è solo una raccolta di alcuni degli spunti e dei temi, inseriti in quella businà, recuperati da appunti e messi per iscritto nel 2014 allo scopo di lasciarne almeno una traccia.

BUSINÀ 81°

2005/2006

(Bellinaso Fabio – Raiteri Pier Luigi)

Buna sira me cari siuri, e ben c'mè c'lava?

Voi im spiciavi da là, ma me da quòndi che u Sendich u m'ha dacc la ciav, a vag an biciclèta; ma ai vag nént ansüma, perchè la peisa in quintal e a fas menu fadéja a pusèla che a pedalé; e se ai vag ansüma, a dev lighèm bén, perchè a l'ha el róvi peini e se 't ciapi in bogg, at vuli veja. 'Sta biciclèta a l'è umulugaia dal Cumèn, e però, uardòndla bèn, a l'è senza frén, senza luce, la sèla la gira tütta e um fa amni an mént cul me amis c'l'andava an muturen e u l'ha fermà la Puliseia e i ciamu: "C'um fasa vighi u librèt!". "Ai l'hó nénta". "C'um fasa vighi l'Asicürasion". "Ai l'hó nénta gnònca isa". E anlura el pulisiòt u dis: "C'mè c'a la bütuma?" Lü ui uarda ant el mur e ui dis: "Ancontra la miraia, perchè l'è ònche senza cavalèt!". Adès a auriva di 'n afari au Séndich Mara: "T'al sai c'a l'è periculus andè an moto? Ist'ani t'at ei facia mà dabón. Adès at stai bén e noi a suma cuntént; ma dam da mént a me, c'a j'hó la barba grisa e i cavì biònc: va pü an moto, va an biciclèta!".

Prüma c'am sménteia, auriva ringrasié cui ch'i j'hòn gavà la fiòca. J'ev vist c'mé ch'i son sgià, i la piavu al vul cun del pali prüma che a la cascheisa an tèra. La quistion, che pó' i savu pü andò bütèla e 'csé i l'hòn tracia tütta an Curs Ruma, e u j'è dacc fora na pulemica d'asidènt tra l'AMIU e 'l Cumèn; e u m'è piàsì cul c'l'ha scicc u Séndich an su giornal: "Ma se l'AMIU la taja nénta l'erba d'istà, figürumsi s'l'a gava la fiòca d'inver". Parluma nént 'd l'armenta!

Però auriva ringrasiè u Séndich perchè a j'hó capì c'am sta da senti. Doi ani fa a j'hó dicc ad trè sü cul cardansòn 'd la clinica d'auvsén a Tani e i l'hòn facc. Pó', l'ani pasà, a j'ava dicc ad rangè el piàsì dla sità e i j'hòn c'mensà i travaj an Piasa Ratas. Am racumònd eh, s'i j'ei cuc cosa da ciamei, dili adés, madamén e munsü, s'a l'ha cuc món an su stòmi da gavèsi. Uardè che s'i stei citu adés, pó' i póri pü lamentèvi per tüt l'ani.

A proposit ad Piasa Ratas, i j'ei vist che travai ch'i son adrera a fè? I j'hòn dicc che i n'avròn per in ani e che i voru fè girè ammachi a pé e gavè el parcheggio sut tèra, antònt a na j'uma zà tòncc parcheggi. E poi am són facc spieghè el perchè ch'il fòn nénta: perchè i voru fè in bogg gròs c'mè la piasa per tirè fora cul c'ui rèsta del vègg Dòm e du 'rifugio antiaereo' che i lisòndrén i drubavu témp ad guèra; i sei andò c'a l'è? No? Av la digh me anlura. I l'avu facc davònti al Cumèn andò c'u j'era i cèsu da bas, acsé,

quòndi c'ù j'era i bombardamént, povra gént, i s'la sbrujavu sénsa fè tòntra strà!

A pensei ben, a l'era meja stacia na brüta idea: adès a l'è in bèl probléma trovè in cèsu an gir a Lisòndria. Na vòta u j'era i vespasiòn che 't pudivi andè gratis, adès at tróvi in vespasiòn a pagamént che se 't vai andrenta, 't sai nénta se 't ei pü bon a sòrti, e at 't spieghi perchè Lisòndria l'è peina 'd bar, e i na drobu jën nov tücc i dì che l'è nént ampurtònt ch'i fasu bon el cafè, no, l'impurtònt l'è ch'i abu di bei cesu! Che gròuna per cui c'mé me ch'i son vègg e i son an gir a pé per la sità tüt u dì: at devi sòrti a la mateina cun na brancà 'd muneida an sacocia e 't rivi a cà la sira nervus c'mé na bestia a fòrsa 'd cafè!

Nervus c'mé cul me amis c'l'ava decis 'd fè la dieta perchè el mangiava tròp. Dòp na smòina, el va dal dietologo e ui dis: "Dutur, la dieta a la va benone; a j'hó zà perdi trei chilu, ma a son acsì nervus che l'atra sira a j'hó murdi n'urigia a mé mujé!". "C'ù staga tranquil, munsü, in'urigia la sarà, sé e no, sinquònta calurij".

Eh! A Lisòndria u j'è sémper del bèl nuvità. I j'ei vist che adèss i j'hòn büta di cartel ch'i dòn i nümer, a i n'hó zà vist 'd tücc i culur! Na madamén c'l'a cuntrulava 'sti nümer perchè a l'era cunvinta ch'i fissu i nümer du lèt e l'a diva: "Speruma c'ui sòrta u sinquòntadoi, c'a l'hó giugà an sla rova 'd Piasa Ratas". E ater doi an Piasa Genua, ferm au semaforo, i j'hòn alsì ansüma al cartèl c'ù j'era ammachi in post an Piasa Ratas e anlura is son büta a fè la cursa, ma i son nént stacc bon a rivè an Piasa Ratas!

L'ültima c'a j'hó senti a l'è che i j'hòn facc 'n afari, al quartié del Crist, che i l'hòn ciamà 'Villaggio fotovoltaiico', che i m'hòn spiegà che la gent l'a sa scouda bütònda i 'panel sular' an si cup. Ma us pó pensè 'd fèli a Lisòndria andó che per trei meis a j'uma la nebbia e per trei meis la piova e na frigg òrba? I m'hòn dicc ch'i l'hòn facc al Crist perchè 'al sud', el fa sémper coud! Ma se 't fai? 'T vivi lé andrenta per ses meis e pó' andò 't vai a stè? A l'è meja in 'Villaggio turistico'!

Eh sé! Cuc meis fa j'avu dicc che Lisòndria a la dev 'dventè na sità turistica. Da chi a cuc ani, de zà che dl'aeroporto u 's na parla pü, i farròn el port an Tani, per fè rivè i burcé da crusera: ma u 's pó?! Se ch'i venu a vighi chi a Lisòndria? Sòntà Maria 'd Casté no, perchè i bütaròn dat nòn na bèla ca, acsé 't vighi gnente du tüt. La Sitadéla? Ma fèm el piasì, a l'è mei tenla sémp saraia.

Ma fanciòt, chi el fa sémper frigg e ben c'l'a vaga, 't póri pièti na bèla influenza. Tücc j'atr'ani ij'influensi i ciamavu cun di nòm che 't capivi da andó c'l'a rivava; se c'a só, tònc an i fa a j'era stacc la 'spagnola' c'l'a rivava da la Spagna, pó' la 'cineisa' c'l'a rivava da la Cina, l'asiatica' da l'Asia. Ist ani u j'è 'mnì fora l'aviaria': ma andò c'a l'è 'st'Aviaria? S'il sei,

dimli perchè me a j'hó fina uardà an sl'Atlante, ma gnénte da fè! Me a digh: ma pusibul c'a sei nént bon a tirè fora na bèla influenza italiòuna? Ist'ani, u j'è pasà la lèg an sla devolution; la va a finì che a Milòn i stòn a cà trei dì, a Ruma na smòina, a Napuli, quòndi c'l'a finis, l'è ura d'andè an ferie.

Cui ch'i vòn mai an ferij i son i pulitic; tücc j'ani i trovu del nuvità, a dricia e snistra. Ist ani, i j'hòn tirà fora la storia del primarij, che me a'm son dicc: ma se c'a fuma, anduma andrera 'd sent'ani, quòndi c'u j'era el scoli primarij, per cui ch'i savu nént lesi, pó' el secundarij e pó' 't andavi a l'università? E uarda 'n pò', lur i j'hòn decis 'd pàrti dal primarij: per forza, i son pròpi tücc gnurònt! Adès ch'i s'auseuno ij elesiòn e 'sti pulitic i disu in mügg 'd buricadi, Prodi e Berlusconi i son andacc dal prevòst per cunfesèsi e, per la 'par condicio', i son andacc ansèma. Rivà la davònti al Prevost, lü ui cundòs e ui dis: "Ma voi i sei Prodi e Berlusconi? Me a pos nént cunfesèvi, i sei tròp ampurtònt; andé dal Vèscuv". Rivà dal Vèscuv, i disu: "Ecelensa, noi aurivu cunfesèsi!". "Ma voi i séi Prodi e Berlusconi! Me a pos nénta, i sei tròp ampurtònt. Andè an Vaticano!". Rivà dal Papa, i disu: "Santità, noi aurijsu la asolusion!". El Papa ui dis: "Voi i sei tròp ampurtant. Uardè, chi fora u j'è na cesètta: i parli col 'padron'. Rivà davanti, i uardi el Crucifis e i disi 'Noi aurijsu cunfesèsi!'. J'entru e el Crucifis ui rispond: "Ma voi i sei Prodi e Berlusconi? Se ch'i vori cunfesèvi! I devi ringrasiè che doimila ani fa i m'hòn anciudà, se no av dava doi sgiaflón an sel mur!".

(GELINDO RIMANE FERMO E SILENZIOSO IN MEZZO ALLA SCENA COME CELENTANO)

No, stè tranquil, a son nént amnì mat. A pensava, s'a'm büt a girè an sla dricia a son lento o a son rock? E an sla snistra? ...

Uardè che s'a pens a la me famija, um scapa da rei. Me fiò Narcis, quòndi c'u dev andè a scola, a l'è lento, ma s'u dev andè a giughè, a l'è rock! Tirsi s'l'ha da travaié l'è lento, ma s'l'ha da sorti cun j'amis, a l'è rock. Medor, quòndi ch'el mòngia a cà soa, a l'è lento, ma s'el mòngia a cà nostra, a l'è rock! Mafé, parlamni nénta, che quòndi ch'el cameina u smeija lento, ma s'l'ha da beivi, a l'è Hard Rock! E Celentano? Ma se per fè du pausi o dì del gròn buricadi o smentièsi cuc tòc ad canson, i j'hòn dacc èndes milion d'Euro a 's ansansà, a me per fè des minüt ad predica o du uri 'd spetacul, se ch'i duvreisi demi? Ma stè tranquil, a son nént u Stat, av büt nént na tasa nova adès ch'i sei zà andrenta. Pitòst a c'mensipiuma e av presént la me famija...